

Sygn. akt III AUa 769/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Bogdan Świerk (spr.) SA Marcjanna Górską
Protokolant: st. sekr. sądowy Bożena Klukowska	

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 r. w Lublinie

sprawy B. G.

przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego

o umorzenie należności likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego
i odroczenie terminu płatności

na skutek apelacji wnioskodawcy B. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 21 maja 2013 r. sygn. akt VII U 4293/12

oddala apelację.

III AUa 769/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 listopada 2012 r. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmówił B. G. umorzenia należności z tytułu świadczeń wypłaconych z likwidowanego funduszu alimentacyjnego do których uiszczenia zobowiązany był B. G. oraz odmówił temu ubezpieczonemu odroczenia terminu płatności tych należności.

W swoim odwołaniu B. G. zakwestionował prawidłowość tej decyzji. W ocenie ubezpieczonego jego sytuacja zdrowotna i finansowa nie pozwala mu na bieżące realizowanie spłaty należności

Po jego rozpoznaniu Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 21 maja 2013 r. oddalił odwołanie B. G.. Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na poniższych ustaleniach faktycznych oraz ich ocenie prawnej: B. G. urodził się dnia (...) Z zawodu jest mechanikiem samochodowym. Był zobowiązany do płacenia alimentów na rzecz pięciorga

dzieci: M., R., I., E. i E.. Alimenty te były wypłacane osobom uprawnionym z funduszu alimentacyjnego. W dacie wydania przedmiotowej decyzji wysokość zadłużenia ubezpieczonego z tego tytułu wyniosła 30 930,99 zł.

B. G. ma ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Po potrąceniu z kwoty renty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne i należności alimentacyjnych wnioskodawcy jest wypłacana kwota 306,04 zł. Wnioskodawca jest współwłaścicielem wraz z byłą żoną udziału (...) w nieruchomości położonej w miejscowości N. o powierzchni 0,30 ha oraz wraz z byłą żoną współwłaścicielem udziału 1/72 w nieruchomości o powierzchni 0,45 ha położoną także w tej samej miejscowości. Na nieruchomościach tych znajduje się budynek mieszkalny w którym wnioskodawca wraz z byłą żoną są współwłaścicielami lokalu mieszkalnego o powierzchni 75 m². Ponadto wnioskodawca jest właścicielem działki o powierzchni 0,20 ha położonej w miejscowości Z.. Od kwietnia 2013 r. B. G. jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy jako ochroniarz z wynagrodzeniem miesięcznym około 1 600 zł brutto. Ma on zaciągnięte kredyty bankowe na kwotę około 5000 zł. Wnioskodawca cierpi na organiczne zaburzenia nastroju, padaczkę, artrozę prawego barku, obu bioder i kolana prawego oraz kręgosłupa na odcinku L-S z objawami drażnienia korzeni nerwowych. Poza tym leczy się na cukrzycę i ma ustalony lekki stopień niepełnosprawności. Zamieszkuje w lokalu mieszkalnym z byłą żoną z tym, że jak jest „złe” to mieszka w altance na działce w Z.. W sprawie sygn. akt VIII U 1439/10 Sąd Okręgowy w Lublinie umorzył wnioskodawcy należność likwidowanego funduszu alimentacyjnego w kwocie 25 000 zł. W ocenie Sądu Okręgowego sytuacja zdrowotna i rodzinna wnioskodawcy nie odpowiada kryterium szczególnie uzasadnionego przypadku pozwalającego na umorzenie należności funduszu alimentacyjnego lub odroczenie terminu płatności należności. Ma on obecnie dwa źródła przychodów: rentę oraz wynagrodzenie za pracę. Wielkość jego łącznego przychodu oscyluje około najniższego wynagrodzenia pracowniczego. Nie budzi wątpliwości fakt, że jest on osobą chorą ale samo istnienie schorzeń nie może być kwalifikowane jako szczególnie uzasadniony przypadek skoro schorzenia te nie czynią ubezpieczonego całkowicie niezdolnym do pracy. Nieruchomość w Z. może być sprzedana a kwota uzyskana z transakcji przeznaczona na zaspokojenie wierzyciela. Ponadto skorzystał on już z częściowego umorzenia jego zobowiązania.

Dlatego nie było podstaw do odroczenia terminu spłaty należności bo uzyskuje on stałe przychody a tym bardziej do umorzenia należności jaką ma fundusz alimentacyjny wobec niego.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł B. G. wnosząc o jego zmianę. Z jej treści wynika, że skarżący inaczej ocenia swoje możliwości finansowe, jako nie pozwalające mu na bieżącą spłatę należności oraz swoją sytuację zdrowotną. Dlatego uważa swoją apelację za uzasadnioną.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje: w przepisie art. 68 ust.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 ze zm.) rodzinnej ustawodawca zawarł aż trzy możliwości w zakresie regulacji należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego. Jest to nie tylko umorzenie takiej należności ale także rozłożenie jej spłaty na raty oraz odroczenie terminu jej płatności. Do wszystkich tych możliwości odnosi się nieokreślone ustawowo kryterium w postaci szczególnie uzasadnionych przypadków, związane jednak tylko z sytuacją rodzinną lub zdrowotną osoby zobowiązanej do spłaty należności. B. G. chce albo umorzenia należności albo też odroczenia terminu jej płatności. Umorzenie należności, z tego ustawowego katalogu, jest żądaniem najdalej idącym bo zmierzającym do eliminacji zobowiązania wnioskodawcy z należności funduszu. Istotnego znaczenia dla prawidłowego rozstrzygnięcia o roszczeniach skarżącego ma zatem wykładnia prawa w tym zakresie – przytaczanego już wyżej przepisu art. 68 ust.1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W orzecznictwie sądowym (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 sierpnia 2008 r. II UK 359/07 – OSNPUSiSP z 2010 r. Nr 1-2, poz. 18, z dnia 3 lutego 2010 r. I UK 270/09 – LEX 585729, z dnia 10 listopada 2010 r. I UK 119/10 – LEX 686798) przyjmuje się, że szczególnie uzasadnione przypadki związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego umożliwiające umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego to sytuacje nadzwyczajne, powstałe w wyniku zdarzenia losowego, niezależne od zobowiązanego, w następstwie których jego sytuacja ulega takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a ponadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. Taki kierunek wykładni omawianego przepisu akceptuje także Sąd Apelacyjny w Lublinie stosując ją w swojej

bieżącej praktyce orzeczniczej. Odnosząc więc powyższe zasady do sytuacji wnioskodawcy należy podzielić ustalenia faktyczne i wnioskowania prawnicze sądu pierwszej instancji o braku szczególnie uzasadnionych przypadków pozwalających nie tylko na umorzenie zobowiązania wnioskodawcy ale także na odroczenie terminu jego płatności. Przede wszystkim, poza sobą, nie ma on nikogo na utrzymaniu. Bieżące płacenie należności alimentacyjnych na swoje dzieci nie jest tożsame z pozostawianiem ich na utrzymaniu wnioskodawcy. Co najwyżej można je traktować jako niewielkie przyczynianie się do kosztów ich utrzymania ale już nie kosztów wychowania. A więc sytuacja rodzinna wnioskodawcy nie może być uznana nawet za uzasadnioną, a tym bardziej za szczególnie uzasadnioną. Również i sytuacja zdrowotna wnioskodawcy nie zmienia powyższego wniosku. W konsekwencji swoich schorzeń jest on tylko częściowo niezdolny do pracy. Zatem zachował on możliwość zarobkowania i korzysta z tej możliwości pozostając w zatrudnieniu. Wnioskodawca posiada zatem realne możliwości choćby częściowej spłaty należności funduszu alimentacyjnego i nie może oczekiwać, że z tytułu swojej postawy będzie premiowany odraczeniem terminu płatności należności czy też jej umorzeniem (zob. tezę Nr 2 do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 r. I UK 119/10- cytowanego wyżej). Sytuacja materialna wnioskodawcy nie jest natomiast przesłanką do umorzenia należności funduszu. Zarzuty apelacyjne naruszenia prawa materialnego oraz sprzeczności ustaleń sądu z materiałem dowodowym sprawy, które wynikają z treści apelacji, są więc zupełnie chybione. Nie ma natomiast żadnej potrzeby rozważania w sprawie niniejszej kwestii związanych z przyczynami powstania zadłużenia wnioskodawcy a tym bardziej, jak to już wspomniano wyżej, jego aktualnej sytuacji materialnej bo tego rodzaju przesłanki nie mają żadnego znaczenia przy rozstrzygnięciu o roszczeniu wnioskodawcy.

W tej więc sytuacji jego apelacji należało odmówić słuszności i jako całkowicie bezzasadna apelacja ta podlegała oddaleniu.

Z tych zatem względów i z mocy art. 385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.